

C/1. ALKOTMÁNYJOG ÉS KÖZIGAZGATÁSI JOG

TÉTELEK ÉS AZ ELSAJÁTÍTANDÓ JOGANYAG

Magyarország Alaptörvényének és módosításainak ismerete valamennyi tételhez szükséges!

A felkészülésben segítséget nyújthat

- az államszervezettel kapcsolatos tételek elsajátításához a Trócsányi László – Schanda Balázs (szerk.): Bevezetés az Alkotmányjogba, HVG-ORAC, Budapest, 2020. őszi kiadás,
- Jakó Nóra, Mikes Lili, Szabó Zsolt: Alkotmányjog – jogi szakvizsga felkészítő kötet (Szakmai lektor: Sulyok Tamás), Patrocinium Kiadó, 2021. (4. átdolgozott, hatályosított kiadás)
- Az általános közigazgatási rendtartás magyarázata – Második, aktualizált, bővített kiadás, Szerkesztő: Orbán Szabolcs, HVG-ORAC, Budapest, 2023.
- A közigazgatási perrendtartás magyarázata – Második, aktualizált, bővített kiadás, Szerkesztő: Szupera Péter, HVG-ORAC, Budapest, 2023.
- Alkotmányjog - Alapjogok. Szerkesztők: Schanda Balázs -Balogh Zsolt (Harmadik, átdolgozott kiadás), PPKE JÁK Pázmány Press Kiadó, Budapest, 2019.

A vizsgázónak mindig a vizsga napján hatályos jogszabályszöveget kell ismernie.

AZ ALAPVETŐ JOGOK

1. Az alkotmányosság elvei az Alaptörvényben (jogállamiság, hatalommegosztás, demokratikus legitimáció, hatalommegosztás, emberi jogok és jogvédelmi mechanizmusok)

Alaptörvény

2. Az Alaptörvény közpénzekre vonatkozó rendelkezései

N) cikk (kötségvetési gazdálkodás elvei), Közpénzek: 36-37. cikk (központi költségvetésről szóló törvény előkészítése, végrehajtása, központi költségvetés végrehajtásáról szóló törvény, államadósság), 38. cikk (nemzeti vagyon, közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány), 39. cikk (átláthatóság, közpénz fogalom), 41-44. cikk (Magyar Nemzeti Bank, Állami Számvevőszék, Költségvetési Tanács), az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 1-5. § (jogállás, hatáskör, feladatok), a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 1-8. § (jogállás, elsődleges cél, alapvető és egyéb feladatok, szervezet), Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény IV. Fejezet (Költségvetési Tanács tagjai, feladatai, eljárása), 8/2016. (IV. 6.) AB határozat [MNB alapítvány – Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdés], 23/2018. (XII. 28.) AB határozat (MNB Pénzügyi Stabilitási Tanács, kiadmányozás), 32/2019. (XI. 15.) AB határozat (ÁSZ jogorvoslat, pártok gazdálkodásának ellenőrzése, alkotmányos követelmény), 5/2024. (II. 6.) AB határozat (nemzeti vagyon védelme)

3. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezése

Alaptörvény R) és 28. cikk, 7/2013. (III. 1.) AB határozat, 23/2018. (XII. 28.) AB határozat, 2/2019. (III. 5.) AB határozat (Alaptörvény értelmezése), 11/2020. (VI. 3.) AB határozat

4. A belső jog és nemzetközi jog, illetve az uniós jog viszonya

Alaptörvény E) és Q) cikk, a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény, 53/1993. (X. 13.) AB határozat, 4/1997. (I. 22.) AB határozat, 7/2005. (III. 31.) AB határozat, 32/2008. (III. 12.) AB határozat, 22/2012. (V. 11.) AB határozat, 23/2015. (VII. 7.) AB határozat, 22/2016. (XII. 5.) AB határozat („alkotmányos önazonosság”), 9/2018. (VII. 9.) AB határozat (Alaptörvény E) cikk, Q) cikk, 25. cikk értelmezése), 2/2019. (III. 5.) AB határozat, 11/2020. (VI. 3.) AB határozat, 16/2021. (V. 13.) AB határozat] (uniós jog elsőbbsége) 32/2021. (XII. 20.) AB határozat (szuverenitás)

5. Az alapvető jogok, alkotmányos jogok és államcélak az Alaptörvényben

Alaptörvény Nemzeti Hitvallás, Alapvetés, Szabadság és Felelősség, 11/2014.(IV. 14.) AB határozat, 24/2019. (VII. 23.) AB határozat

6. Az élethez és az emberi méltósághoz való jog. Halálbüntetés, eutanázia, abortusz, és az állami erőszak következtében bekövetkezett haláleset.

Alaptörvény II. cikk, a magzati élet védelméről szóló 1992. évi LXXIX. törvény 5-12. §, az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 15-23. §, 8/1990. (IV. 23.) AB határozat (az általános személyiségi jog), 23/1990. (X. 31.) AB határozat (a halálbüntetés), 64/1991. (XII. 17.) AB határozat („első abortuszhatározat”), 48/1998. (XI. 23.) AB határozat („második abortuszhatározat”), 22/2003. (IV. 28.) AB határozat („eutanázia határozat”), 24/2014. (VII. 22.) AB határozat (az emberi méltóság és az önrendelkezési jog alkotmányossági értelmezése), 27/2015. (VII. 21.) AB határozat (a névjog és az emberi méltóság), 3219/2024. (VI. 25.) AB határozat (eutanázia)

7. A magánélet védelme, információs önrendelkezési jog és információszabadság

Alaptörvény VI. cikk, 39. cikk (2) bekezdés, a magánélet védelméről szóló 2018. évi LIII. törvény, az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény, a minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény, 13/2019. (IV. 8.) AB határozat, 3145/2018. (V. 7.) AB határozat, 15/2022. (VII. 14.) AB határozat.

8. A lelkiismereti- és vallásszabadság

Alaptörvény VII. cikk, a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény I-V. Fejezet, az egyházak hitéleti és közcélú tevékenységének anyagi feltételeiről szóló 1997. évi CXXIV. törvény 4-7. §, 4/1993. (II. 12.) AB határozat (a vallásszabadság tartalma), 32/2003. (VI. 4.) AB határozat (az egyház és a vele jogviszonyban álló személy közötti jogvita állami bíróság általi elbírálásáról), 6/2013. (III. 1.) AB határozat [121]-[240] (az egyházak Országgyűlés általi elismerése), 23/2015. (VII. 7.) AB határozat (az Ehtv. és az Emberi Jogok Európai Egyezményének viszonya), 17/2017. (VII. 18.) AB határozat („egyházi 1%”, hitéleti támogatások)

9. A gyülekezési jog

Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdés, VIII. cikk (1) bekezdés, a gyülekezési jogról szóló 2018. évi LV. törvény 1-21. §, a gyülekezési jogról szóló törvény hatálya alá tartozó gyűlésre irányuló bejelentés elintézésének és a gyűlés biztosításával kapcsolatos rendőrségi feladatok végrehajtásának részletes szabályairól szóló 26/2018. (IX. 27.) BM rendelet, 4/2007. (II. 13.) AB határozat, 75/2008. (V. 29.) AB határozat, 3/2013. (II. 14.) AB határozat, 24/2015. (VII. 7.) AB határozat, 30/2015. (X. 15.) AB határozat, 13/2016. (VII. 18.) AB határozat, 14/2016. (VII. 18.) AB határozat, 3332/2018. (X. 26.) AB határozat (gyülekezési joggal való visszaélés, in dubio pro libertate elve) 3057/2019. (III. 25.) AB határozat (gyülekezés közterületnek nem minősülő helyszínen), 3354/2019. (XII. 16.) AB végzés (gyülekezési jog korlátozása)

10. Az egyesülési jog

Alaptörvény VIII. cikk (2)-(5) bekezdés, a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény, a Polgári Törvénykönyv 3:63-3:70. §, az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény, a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény, 8/1990. (IV. 23.) AB határozat, 26/1992. (IV. 30.) AB határozat, 22/1994. (IV. 16.) AB határozat, 21/1996. (V. 17.) AB határozat, 58/1997. (XI. 5.) AB határozat, 6/2001. (III. 14.) AB határozat, 10/2011. (III. 9.) AB határozat, 20/2014. (VII. 3.) AB határozat, 3062/2015. (IV. 10.) AB határozat (egyesülési jog korlátozása)

11. Vélemény- és sajtószabadság

Alaptörvény IX. cikk, 30/1992. (V. 26.) AB határozat, 36/1994. (VI. 24.) AB határozat, 13/2000. (V. 12.) AB határozat, 57/2001. (XII. 5.) AB határozat, 4/2013. (II. 21.) AB határozat, 1/2015. (I. 16.) AB határozat, 7/2014. (III. 7.) AB határozat, a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény, 165/2011. (XII. 20.) AB határozat (a tartalomszolgáltatások

korlátozhatósága), 3264/2016. (XII. 14.) AB határozat (médiatartalom-szerkesztés szabadsága), 3322/2019. (XI. 26.) AB határozat (közszereplő bírálata, tűrési kötelezettsége), 3030/2019. (II. 13.) AB határozat (közszereplő bírálata, tűrési kötelezettsége), A Stockholmi Nyilatkozat szellemében az IHRA Antiszemitizmus- és Holokauszttagadás Bizottságának felhívására az IHRA 2016. május 26-i bukaresti plenáris ülésén elfogadta az „antiszemizmus” alábbi definícióját, amelyet ennél a tételnél **tudni kell**: „Az antiszemizmus a zsidók olyan megítélése, amely a velük szembeni gyűlölet kifejezéseként nyilvánulhat meg. Az antiszemizmus verbális és fizikai megnyilvánulásai zsidó és nem zsidó személyekre és/vagy e személyek vagyonára, a zsidó közösségi intézményekre és vallási létesítményekre irányulnak.”

12. A tulajdon alkotmányjogi védelme

Alaptörvény XIII. cikk, 64/1993. (XII. 22.) AB határozat (a tulajdon alkotmányjogi védelme), 35/1994. (VI. 24.) AB határozat III. 1-5. (a külföldiek tulajdonszerzése), 43/1995. (VI. 30.) AB határozat (a szerzett jogok sérelme), 42/2006. (X. 5.) AB határozat (tulajdonkorlátozási teszt), 94/2011. (XI. 17.) AB határozat (kisajátítás és egyéb tulajdonkorlátozások viszonya), 26/2013. (X. 4.) AB határozat (a tulajdonkorlátozás igazolása), 3071/2019. (IV. 10.) AB határozat (közérdek mint a tulajdon korlátozásának alapja), 25/2021. (VIII. 11.) AB határozat (műemléki épületben lévő lakásokon alapított vételi jog)

13. A hátrányos megkülönböztetés tilalma és az esélyegyenlőség

Alaptörvény XV. cikk, az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 1-17/B. §, 19-20. §, 61/1992. (XI. 20.) AB határozat (a jogegyenlőségről, „járulékos alapjogi teszt” kialakítása), 42/2012. (XII. 20.) AB határozat, (az Alkotmány és az Alaptörvény egyenlőséggel kapcsolatos rendelkezéseinek viszonya), 14/2014. (V. 13.) AB határozat (a hátrányos megkülönböztetés mércéi, együttélési formák szerinti megkülönböztetés), 3001/2016. (I. 15.) AB határozat (férfi-női egyenlőség, mint államcél), 6/2022. (IV. 26.) AB határozat (nyelvvizsga alóli mentesség, fogyatékkal élők)

14. A házasság és a család alkotmányos védelme

Alaptörvény L) cikk, XV. cikk (5) bekezdés, XVI. cikk és XXX. cikk (2) bekezdés, a családok védelméről szóló 2011. évi CCXI. törvény, 22/1992. (IV. 14.) AB határozat (a házasságkötéshez való jog), 14/1995. (III. 13.) AB határozat (az azonos neműek élettársi kapcsolata), 154/2008. (XII. 17.) AB határozat (a bejegyzett élettársi kapcsolat), 43/2012. (XII. 20.) AB határozat (a családok védelméről szóló 2011. évi CCXI. törvény 7. és 8. § alaptörvény-ellenességének megállapításáról és megsemmisítéséről), 14/2014. (V. 13.) AB határozat (a hátrányos megkülönböztetés mércéi, együttélési formák szerinti megkülönböztetés), 9/2021. (III. 17.) AB határozat

15. Az egészséges környezethez való jog és a környezetvédelemmel kapcsolatos alaptörvényi rendelkezések

Alaptörvény P) cikk, XX-XXI. cikk, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény I-IV. és VIII-IX. Fejezet, 16/2015. (VI. 5.) AB határozat (környezetvédelem alkotmányossági értelmezése), 3223/2017. (IX. 25.) AB határozat (egészséges környezethez való jog és a visszalépés tilalma), 13/2018. (IX. 4.) AB határozat (vízgazdálkodás és a visszalépés tilalma), 4/2019. (III. 7.) AB határozat (környezethasználat), 14/2020. (VII. 6.) AB határozat (természeti kincsek alkotmányos védelme és a visszalépés tilalma), 5/2022. (IV. 14.) AB határozat (a Magyar Állam felelőssége)

16. A választójog (az országgyűlési képviselők, a helyi önkormányzati képviselők és az európai parlamenti képviselők választása)

Alaptörvény B) cikk (3)-(4) bekezdés, XXIII. cikk, 2. cikk, 9. cikk (3) bekezdés e) pont és 35. cikk (1)-(3) bekezdés, „ZÁRÓ ÉS VEGETES RENDELKEZÉSEK” 27. pontja, a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 1-2., 6-12. és 35. alcím, VI-VIII., X-XIV. és XVI. Fejezet, az országgyűlési képviselők választásáról szóló 2011. évi CCIII. törvény, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvény, az Európai Parlament tagjainak választásáról szóló 2003. évi CXIII. törvény, 3/1991. (II. 7.) AB határozat (a parlamenti küszöb és a választójog egyenlőségének kérdése), 1/2013. (I. 7.) AB határozat (választási regisztráció kérdése), 3086/2016. (IV. 26.) AB

határozat (levélben történő szavazáshoz való jog), 3093/2018. (III. 26.) AB határozat (mentelmi jog a választási eljárásban), 3032/2020. (II. 24.) AB határozat (EP választás, levélben történő szavazás)

17. A magyar állampolgárság keletkezése, megszerzése, megszűnése, állampolgári státuszjogok és kötelezettségek

Alaptörvény G) cikk, XXVII. cikk, XXX-XXXI. cikk, a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény 1-12. §,

18. Népszavazás és európai polgári kezdeményezés

Alaptörvény B) cikk (4) bekezdés, XXIII. cikk (7) bekezdés, 8. cikk, 9. cikk (3) bekezdés d)-e) pont, 31. cikk (2) bekezdés, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 33. §, a polgári kezdeményezésről szóló 2011. február 16-i 211/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 3-10. cikk, a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény, 28/2015. (IX. 24.) AB határozat, 10/2016. (IV. 28.) AB határozat (tiltott népszavazási tárgykörök), 22/2020. (VIII. 4.) AB határozat (a népszavazáshoz való jog alkotmányos rendeltetése), 11/2022. (VI. 2.) AB határozat (népszavazás felülről nyitott költségvetési tételről, tiltott népszavazási tárgykörök)

19. Az Alaptörvény elfogadása és módosítása, a jogalkotás rendje, a jogforrások, a jogszabály érvényessége és hatálya, a közjogi szervezetszabályozás

Alaptörvény R) cikk, S) cikk és T) cikk, Alaptörvény 6. cikk, 15. cikk (3)-(4) bekezdés, 18. cikk (3) bekezdés, 23. cikk (4) bekezdés, 24. cikk (1)-(6) bekezdés, 25. cikk (2) bekezdés, 28. cikk, 32. cikk (1) bekezdés a) pont és (2)-(5) bekezdés, 41. cikk (5) bekezdés, a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 1-27.§, a jogszabályok előkészítésében való társadalmi részvételről szóló 2010. évi CXXXI. törvény, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 51. §, 28/1992. (IV.30.) AB határozat (a jogszabály hatálybalépésére vonatkozó megállapítások), 51/2010. (IV. 28.) AB határozat, (a kellő felkészülési időre vonatkozó megállapítások), 31/2001. (VII. 11.) AB határozat (minősített többséggel kapcsolatos gyakorlat), 124/2008. (X. 14.) AB határozat III. [6]-[8]. (egyetértési jog), 121/2009. (XII. 17.) AB határozat (jogalkotás szabályozása), 17/2013. (VI. 26.) AB határozat (sarkalatos törvények a jogforrási hierarchiában), 16/2014. (V. 22.) AB határozat (a jogbiztonság követelménye), 16/2015. (VI. 5.) AB határozat (sarkalatosság), 61/2006. (XI. 15.) AB határozat (jogalkotó hatáskör terjedelme), 60/1992. (XI. 17.) AB határozat, 44/2012. (XII. 20.) AB határozat (jogszabályok egyeztetési kötelezettsége), 45/2012. (XII. 29.) AB (Alaptörvény módosítása, felhatalmazáson alapuló jogalkotás, közjogi érvénytelenség), 12/2013. (V. 24.) AB határozat (Alaptörvény-módosítás alkotmányossági kontrollja), 1/2017. (I. 17.) AB határozat (közjogi érvénytelenség), 21/2017. (IX. 11.) AB határozat (jogforrási hierarchia), 8/2022. (V. 25.) AB határozat (visszaható hatályú jogalkotás), 6/2023. (VI. 6.) AB határozat (törvényi szintű szabályozás követelménye), 3078/2024. (III. 1.) AB határozat (kellő felkészülési idő)

20. Az Országgyűlés feladat- és hatásköre, megbízatása és megalakulása, alapvető működési szabályai, szervezete

Alaptörvény 1-7. cikk, az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 1-90. §, 99-103. §, az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat 1-135. §, 158. §, 27/1998. (VI. 16.) AB határozat (a frakcióalakítás szabályai), 50/2003. (XI. 5.) AB határozat (országgyűlési bizottsági vizsgálatok – közügyek megvitatásának szabadsága), 93/2011. (XI. 17.) AB határozat (az Országgyűlés jogalkotó hatásköre) 10/2013. (IV. 25.) AB határozat (Országgyűlés szervezetalkítása, képviselői egyenlőség, frakcióalakítás), 15/2019. (IV. 17.) AB határozat (fegyelmi jogkör), 3468/2020. (XII. 22.) AB határozat (országgyűlési képviselő belépési joga)

21. A köztársasági elnök jogállása, feladat- és hatásköre, a köztársasági elnök felelőssége

Alaptörvény 9-14. cikk, a köztársasági elnök jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CX. törvény 1-7. §, 15. §, 48/1991. (IX. 26.) AB határozat (köztársasági elnök feladat- és hatáskörei), 8/1992. (I. 30.) AB határozat (köztársasági elnök kinevezési jogkörei), 36/1992. (VI. 10.) AB határozat (köztársasági elnök feladat- és hatáskörei), 13/2013. (VI. 17.) AB határozat (örökös és államszervezet demokratikus működése felett, 16/2015. (VI. 5.) AB határozat (előzetes normakontroll)

22. A Kormány (jogállása, feladatai, működése, politikai felelőssége, a minisztérium és az államtitkárok)

Alaptörvény 15-22. cikk, a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Kit.), a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 1. §, 5. §, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet (Statútum Rendelet), 55/2004. (XII. 13.) AB határozat (lemondási idő)

23. Az Alkotmánybíróság szervezete, feladat- és hatásköre

Alaptörvény 24. cikk, 37. cikk (4)-(5) bekezdés, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 1-18. §, 21. §, II. és III. Fejezet, 31/1990. (XII. 18.) AB határozat II. (az alkotmányértelmezés korlátjai), 61/2011. (VII. 13.) AB határozat III. 2 – V. (az Alaptörvény módosításának alkotmánybírói felülvizsgálata), 22/2012. (V. 11.) AB határozat (az alkotmányértelmezés keretei), 33/2012. (VII. 17.) AB határozat III. (az érintettség vizsgálata alkotmányjogi panasznál), 13/2013. (VI. 17.) AB határozat (a hatályon kívül helyezett AB határozatok hivatkozhatósága), 23/2015. (VII. 7.) AB határozat (nemzetközi szerződésbe ütközés vizsgálata), 12/2016. (VI. 22.) AB határozat (az Alkotmánybíróság hatáskörei a népszavazás elrendelésével összefüggésben), 2/2019. (III. 5.) AB határozat (Alaptörvény autentikus értelmezője), 3028/2020. (II. 10.) AB végzés (Alkotmánybíróság hatásköreinek alaptörvényi korlátozása)

24. A bíróságok szervezete és igazgatása, a bírák jogállása

Alaptörvény 25-28. cikk, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény I. és II. Fejezet, 25-28. §, 32-33. §, 41/B-41/C. § (előzetes döntéshozatali eljárás, jogegységi panasz), Harmadik rész, 32. alcím, 33. alcím, 127. §, 128. § és IX. Fejezet, a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény 1-6. §, 23-44. §, 57-66. §, 88-124. §, 19/1999. (VI. 25.) AB határozat II.1. (az ítélkező bíró függetlensége), 13/2013. (VI. 17.) AB határozat (a Bszi és Bjt. alkotmányossági vizsgálata), 36/2013. (XII. 5.) AB határozat (bírói ügyáthelyezés, törvényes bíróhoz való jog)

25. A jogegység érdekében előterjesztett előzetes döntéshozatali indítvány és elbírálása, a jogegységi panasz eljárás

Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdés, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 32-44. §; Jpe.II.60.036/2024/23. számú határozat [52] bekezdés

26. Az ügyészi szervezet felépítése, az ügyész feladat- és hatásköre, a legfőbb ügyész és az ügyészek jogállása

Alaptörvény 29. cikk, az ügyészségről szóló 2011. évi CLXIII. törvény 1-30. §, a legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvény 1-49. §, 53. §, 54. § és 109-121. §, 14/2002. (III. 20.) AB határozat III. (az ügyészség szerepe az igazságszolgáltatásban), 42/2005. (XI. 14.) AB határozat (pótmagánvád), 3072/2015. (IV. 23.) AB határozat (ügyészek kijelölése), 3074/2016. (IV. 18.) AB határozat (a törvényes vád)

27. Az alapvető jogok biztosa és helyettesei

Alaptörvény 30. cikk, az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény, Ebktv. 1-20. §

28. A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság jogállása, feladat- és hatásköre, eljárásai, és az azokban alkalmazható jogkövetkezmények

Alaptörvény VI. cikk (4) bekezdés, az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény, 8/2016. (IV. 6.) AB határozat (MNB által létrehozott és tulajdonolt gazdasági társaságok és alapítványok által kezelt adatok megismerése), 7/2016. (IV. 6.) AB határozat (közérdekű adat megismerése), 13/2019. (IV. 8.) AB határozat (közérdekű adat kiadása), 3110/2022. (III. 23.) AB határozat (adatvédelmi hatóság felügyeleti hatásköre, jogellenesen kezelt személyes adatok ex officio törlésének elrendelése)

29. Önálló szabályozó szervek

Alaptörvény 23. cikk, a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény 109-135. §, a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalról szóló 2013. évi XXII. törvény 1-20. §, a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságáról szóló 2021. évi XXXII. törvény 1-25. §, az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 6-9/A. §

30. A helyi önkormányzati rendszer, a helyi önkormányzás alapelvei, a helyi önkormányzatok alapjogai a helyi önkormányzatok feladat- és hatásköre

Alaptörvény 31. cikk, 32. cikk (1) bekezdés és 34. cikk (2) bekezdés, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 2-18. §, 20-24. §, 27. §, 56/1996. (XII. 12.) AB határozat (az önkormányzati alapjogértelmezés összefoglalása), 3038/2016. (III. 3.) AB határozat (önkormányzati jogok gyakorlása), 3/2016. (II. 22.) AB határozat (önkormányzati rendeletalkotás terjedelme), 7/2017. (IV. 18.) AB határozat (önkormányzati rendeletalkotás terjedelme, alapjog-korlátozás), 3311/2019. (XI. 21.) AB határozat (önkormányzati autonómia)

31. A képviselő-testület működése, a képviselő-testület szerveinek jogállása, feladat- és hatásköre

Alaptörvény 33. cikk, 35. cikk (3)-(6) bekezdés, Mötv. 41-50. §, 52-56. §, 23/2001. (VI. 29.) AB határozat a polgármester, főpolgármester, a megyei közgyűlés elnöke tekintetében: Mötv. 63-70/A. §, 72. §, a képviselő-testület bizottságai tekintetében: Mötv. 57-61. §, a részönkormányzat testülete tekintetében: Mötv. 62. §, a polgármesteri hivatal, a megyei önkormányzati hivatal és a közös önkormányzati hivatal tekintetében: Mötv. 84-86. §, a jegyző tekintetében: Mötv. 81-83. §, a társulás tekintetében: Mötv. 87-95. §, 22/2015. (VI. 18.) AB határozat (szervezetalkítási szabadság, közös önkormányzati hivatal létrehozása) 8/2021. (III. 2.) AB határozat (önkormányzat bevételei), 18/2013. (VII. 3.) AB határozat (az alaptörvény-ellenesen működő képviselő-testület feloszlásával összefüggő elvi vélemény nyilvánításáról)

32. A helyi önkormányzat vagyona és gazdálkodása

Alaptörvény N) cikk, 32. cikk (1) bekezdés e)-h) pont és (6) bekezdés, 34. cikk (5) bekezdés és 38. cikk, Mötv. 106-116. §, 8/2021. (III. 2.) AB határozat (különleges gazdasági övezet alakítása), 25/2021. (VIII. 11.) AB határozat (önkormányzati tulajdon, vételi jog)

33. A helyi önkormányzatok és a központi állami szervek kapcsolata

Alaptörvény 34. cikk (4) bekezdés, 35. cikk (5) bekezdés, a helyi önkormányzatok és az Országgyűlés kapcsolata tekintetében: Mötv. 125. §, a helyi önkormányzatok és a köztársasági elnök kapcsolata tekintetében: Mötv. 126. §, a helyi önkormányzatok és a Kormány, illetve a Kormány tagjának kapcsolata tekintetében: Mötv. 127-130. §, a helyi önkormányzatok és az Alkotmánybíróság kapcsolata tekintetében: Mötv. 5. § és 136. § (1) bekezdés, Abtv. 34. §, 36. § és 37. §, a helyi önkormányzatok és a Kúria kapcsolata tekintetében: Mötv. 136. § (2) bekezdés, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (3) bekezdés b)-c) pontja, Kp. XXV. Fejezet, a helyi önkormányzatok és a fővárosi és megyei kormányhivatalok tekintetében: Mötv. 85. §, 126. § b) pont,

34. A helyi önkormányzatok törvényességi felügyelete, a fővárosi és megyei kormányhivatalok, a járások és a kormányablakok

Alaptörvény 32. cikk (2)-(5) bekezdés, 34. cikk (4) bekezdés, Mötv. 127. §, 129. §, 132-141. §, Abtv. 34. §, 36. §, 37. §, Kp. 148-150. §, a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletének részletes szabályairól szóló 119/2012. (VI. 26.) Korm. rendelet, Kit. 2. § (4) bekezdés, Kit. 39-50. §, a területi közigazgatás működésével kapcsolatos egyes kérdésekről, valamint egyes törvényeknek az Alaptörvény tizenegyedik módosításával összefüggő módosításáról szóló 2022. évi XXII. törvény, a járások kialakításáról, valamint egyes ezzel összefüggő törvények módosításáról szóló 2012. évi XCIII. törvény, a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet

35. A különleges jogrend (típusai, közös szabályok, a veszélyhelyzet, az alapvető jogok gyakorlása)

Alaptörvény 48-56. cikk, a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvény 79. §-82/A. § 23/2021. (VII. 13.) AB határozat (általános gyülekezési tilalom veszélyhelyzet idején), 3128/2022. (IV. 1.) AB határozat (az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető

elemi csapás vagy ipari szerencsétlenség esetén, valamint ezek következményeinek az elhárítása érdekében kihirdetett veszélyhelyzet különleges jogrend idején alkalmazandó alapjogi teszt), 3537/2021. (XII. 22.) AB határozat (kötelező védőoltás), 3004/2024. (I. 12.) AB határozat (különleges jogrend idején alkalmazandó alapjogi teszt)

A KÖZIGAZGATÁSI HATÓSÁGI ELJÁRÁS

36. Az általános közigazgatási rendtartásalapelvei és a törvény hatálya

Az eljárási alapelvek szerepe és a törvényben foglalt eljárási alapelvek, a törvény alkalmazhatósága és a hatósági ügy fogalma [az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 1-8. §; 8/2020. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [36] – [42] bekezdés; Kúria Kfv.III.37.598/2020/4. [34] és [35] bekezdés; Kúria Kfv. 37.173/2024/7. [26]-[30] bekezdés]

37. A közigazgatási eljárás szereplői: az ügyfél és a hatóság

Az ügyfél és a hatóság fogalma, az eljárási képesség, a jogutódlás és a képviselő szabályai [Ákr. 9.-14. §; 3278/2019. (XI. 5.) AB határozat, Indokolás [48] - [51] bekezdés]

38. Az általános közigazgatási rendtartás alapvető eljárási rendelkezései

Illetékesség és hatáskör, a hatásköri és az illetékességi vita, eljárás az illetékességi területen kívül [Ákr. 15-19. §]

39. Eljárási alapintézmények

Nyelvhasználat, a kizárás szabályai, a megkeresés és kapcsolattartás [Ákr. 20-26. §, 2/2021. (I. 7.) AB határozat]

40. Az adatkezelés és az iratbetekintés szabályai

[Ákr. 27-28. §, 33-34. §]

41. A kérelemre induló és a hivatalbóli eljárás szabályainak összehasonlítása

A kérelem fogalma, tartalma és előterjesztése, a kérelem elbírálása, valamint a hivatalból indított eljárás [Ákr. 35-38. §; 103-104. §; 5/2017. (III. 10.) AB határozat, Indokolás [15] bekezdés]

42. Közigazgatási hatósági eljárás formái

Automatikus döntéshozatal, sommás eljárás, teljes eljárás, valamint a teljes eljárásra történő áttérés és a kapcsolódó eljárás [Ákr. 39-43. §, 45. §]

43. Eljárási típusú döntések az általános közigazgatási rendtartásban

A kérelem visszautasítása, az eljárás megszüntetése, az eljárás felfüggesztése és szünetelése [Ákr. 46-49. §]

44. Az ügyintézési határidő, annak számítása, a határidő túllépésének következményei valamint az igazolási kérelem szabályai

[Ákr. 50-54. §, 103. § (3)-(4) bekezdés, az igazgatási szünetről szóló 2023. évi XXVI. törvény 1. §, 3. § (1) bekezdése és (2) bekezdés 1. pont]

45. A hiánypótlás. A tényállás tisztázása, a bizonyítási eszközök, a szakhatóság és a szakértő közreműködése

[Ákr. 44. §, 55-57. §, 62-72. §]

46. A hatóság döntései (határozat, végzés), a döntés közlése, a döntés véglegessége, valamint az azonnali végrehajthatóság

[Ákr. 80-82. §; 84-89. §; 5/2019. (III. 11.) AB határozat, Indokolás [13]-[18] és a [29] bekezdés; 1/2019. számú KMJE határozat]

47. A döntés kijavítása és kiegészítése, valamint a hatósági szerződés szabályai

[Ákr. 90-93. §, 1/2022. közigazgatási és polgári jogegységi határozat]

48. A hatósági bizonyítvány, igazolvány és nyilvántartás szabályai

[Ákr. 94-97. §; a közhitelességről és a közhiteles nyilvántartások egységes vezetéséről szóló 2024. évi LXXXII. törvény]

49. A hatósági ellenőrzés szabályai

[Ákr. 98-102. §]

50. Az Ákr. jogorvoslati rendszere

[Ákr. 111-123. §; 12/2019. (IV. 8.) AB határozat, Indokolás [25]–[27] bekezdés]

51. A közigazgatási végrehajtás általános szabályai, a végrehajtható döntések

[Ákr. 131-132. §]

52. A végrehajtás elrendelése és foganatosítása, a végrehajtási jog elévülése, a végrehajtás felfüggesztése, megszüntetése

[Ákr. 133-134. §, 136-138. §]

53. A közigazgatási szabályszegések és azok szankcióinak általános szabályai

[a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény; 8/2017. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [41]–[51] bekezdés; 18/2022. (VIII. 1.) AB határozat, Indokolás [66]–[111] bekezdés]

A KÖZIGAZGATÁSI PER

54. A közigazgatási per alapkategóriái

A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) hatálya, a közigazgatási bírósági eljárásban érvényesülő általános követelmények (a bíróság feladatai, a felek kötelezettségei), a közigazgatási jogvita és szereplői, a közigazgatási ügyben eljáró bíróságok összetétele, a bírák és a bíróság kizárására irányadó rendelkezések, a polgári perrendtartás egyéb általános szabályainak alkalmazása

[Kp. 1-11. §, valamint a Kp. 36. §, 1/2022. Közigazgatási és polgári jogegységi határozat indokolás [48]–[56] bekezdése]

55. A közigazgatási per hatásköri és illetékességi szabályai

A közigazgatási perekben eljáró egyes bíróságok hatáskörei, az illetékességi szabályok, hatáskör és illetékesség vizsgálata, az eljáró bíróság kijelölése, az egyesítés és elkülönítés [Kp. 12-15. §, valamint a Kp. 31. §, Bszi. 21. § (4) és (6) bekezdés, valamint a 22. § (4) bekezdés, a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény 3/A. §, valamint 4. melléklet, 2/2020. Közigazgatási jogegységi határozat]

56. A közigazgatási perben eljáró felek és érdekelt

A perképeség, a perbeli legitimáció és a keresetösségi jog szabályai, a perbeli cselekvőképesség, valamint eljárási képesség, a per felperese és alperese, az érdekelt, valamint a perbeli jogutódlás szabályai [Kp. 16-25. §; 3220/2019. (X.11.) AB határozat, Indokolás [31] és [32] bekezdés; 3539/2021. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [25]–[30] bekezdés; 3/2025. JEH (Jpe.III.60.053/2024/12. szám)]

57. A közigazgatási per egyes általános szabályai

A képviselet, a beadványok, az elektronikus kapcsolattartás
[Kp. 26-29. §]

58. A közigazgatási per félbeszakadása, felfüggesztése és a mintaper

Az eljárás félbeszakadása és felfüggesztése, a mintaper, az Európai Unió Bírósága vagy az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezése [Kp. 32-34. §]

59. A kereset előterjesztése a közigazgatási perben

A keresetlevél tartalmi kellékei és annak benyújtása, a keresetlevél továbbítása, a védírat, a kereset megváltoztatása és elállás a keresettől [Kp. 37-44. §; az igazgatási szünetről szóló 2023. évi XXVI. törvény 1. §; 3. § (2) bekezdés 3. pont; 9/2017. (IV.18.) AB határozat, Indokolás [26]-[29] bekezdés]

60. Intézkedések a keresetlevél alapján

A keresetlevél vizsgálata (hiánypótlás, áttétel, visszautasítás), a keresetlevél benyújtásához fűződő jogi hatályok fenntartása [Kp. 45-49. §]

61. A perelőkészítés és az azonnali jogvédelem szabályai

[Kp. 50-64. §]

62. A közigazgatási per tárgyalásának szabályai, valamint a tárgyaláson kívüli elbírálás

[Kp. 71-77. §]

63. A bizonyítás szabályai a közigazgatási perben

[Kp. 78-80. §; 3/2020. (XI. 9.) KK vélemény; 5/2020. (I. 29.) AB határozat, Indokolás [62]-[69] bekezdés]

64. Az eljárás megszüntetése

[Kp. 81-83. §]

65. A közigazgatási perben hozott határozatok, a határozatok fajtái, azok kötelező tartalmi kellékei

[Kp. 84-95. §; 11/2019. (III.29.) AB határozat, Indokolás [11]-[16] bekezdés]

66. Fellebbezés a közigazgatási perben

Fellebbezés az ítélet és a végzés ellen, másodfokú bíróság határozatai [Kp. 99-114. §]

67. A rendkívüli perorvoslatok

A felülvizsgálat és perújítás [Kp. 115-122. §; 1/2019. KMPJE, 3221/2020. (VI.19.) AB határozat; Indokolás [40] és [41] bekezdés; 2/2024. (XII.03.) KK. vélemény a felülvizsgálati kérelem befogadásának egyes kérdéseiről]

68. A különös közigazgatási perek

Az egyszerűsített per, a mulasztási per, a marasztalási per és a köztestületi felügyeleti per [Kp. 124-133. §, valamint a Kp. 136-138. §, 1/2022. közigazgatási jogegységi határozat, 1/2022. közigazgatási kollégiumi vélemény]

69. Közigazgatási nemperes eljárások

[Kp. 151-154. §; 3328/2020. (VIII. 5.) AB határozat, Indokolás [35]-[36] bekezdése]